

NOTAT

Notat Folketingets Europaudvalg, Beskæftigelsesudvalg og Skatteudvalg om intervention i den direkte sag ved EU-Domstolen C-328/20, Europa-Kommissionen mod Østrig (indeksering)

22. oktober 2020

J.nr. 2020 - 6252

1. Indledning

Ved stævning af 22. juli 2020 har Europa-Kommissionen ved EU-Domstolen anlagt sag mod Østrig med påstand om, at Østrig har handlet i strid med EU-retten, idet Østrig siden den 1. januar 2019 har indekseret statslige familieydelse til børn af vandrede arbejdstagere. Nærmere bestemt har Kommissionen nedlagt påstand om, at det fastslås, at Østrig har:

- tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 7 og 67 i forordning (EF) nr. 883/2004¹ og sine forpligtelser i henhold til artikel 4 i forordning nr. 883/2004 og artikel 7, stk. 2, i forordning (EU) nr. 492/2011², idet den har indført en tilpasningsmekanisme med hensyn til familietillæg (Familienbeihilfe) og børnefradrag for arbejdstagere (Kinderabsetzbetrag für Erwerbstätige), hvis børn har fast bopæl i en anden medlemsstat, samt
- tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011, idet den har indført en tilpasningsmekanisme med hensyn til Familienbonus Plus, ægteskabsfradraget (Alleinverdienerabsetzbetrag), ene-forsørgerfradraget (Alleinerzieherabsetzbetrag) og underholdsfradraget (Unterhaltsabsetzbetrag) for vandrede arbejdstagere, hvis børn har fast bopæl i en anden medlemsstat.

Det bemærkes, at der også verserer en præjudiciel sag om indeksering af ydelserne nævnt i den første del af påstanden (familietillæg med dertil tilknyttet børnefradrag, der – trods benævnelsen fradrag – er et fast tillæg, der tilfalder alle skattepligtige), hvor den danske regering afgav indlæg den 10. september 2020 (sag C-163/20, Finanzamt Hollabrunn Korneuburg Tulln).³ Regeringen har i indlægget i den sag argumenteret for, at EU-rettens bestemmelser om arbejdskraftens fri bevægelighed ikke bør være til hinder for indeksering af børneydelser.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 492/2011 af 5. april 2011 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Unionen.

³ Der henvises til notat til Folketinget af 8. september 2020 (EUU Alm.del - bilag 941, BEU Alm. del – bilag 380, SAU Alm.del – bilag 421).

”Familienbonus plus”, der er nævnt i den anden del af påstanden, er efter det oplyste et skattefradrag, der har til formål at anerkende forældreskab, særligt for arbejdende forældre.

2. Sagens faktiske omstændigheder og juridisk problemstilling

Det fremgår af påstanden, at Østrig siden den 1. januar 2019 har tilpasset de omhandlede ydelser på grundlag af det generelle prisniveau i den medlemsstat, hvor barnet har fast bopæl (indeksering).

Kommissionen gør gældende, at familieltillægget og børnefradraget er familieydelser som omhandlet i forordning nr. 883/2004. Kommissionen anfører, at følge denne forordnings artikel 7 og 67 må en medlemsstat ikke gøre tildeling af familieydelser eller størrelsen heraf afhængig af, at arbejdstagerens familiemedlemmer bor i den medlemsstat, som erlægger ydelserne. Med indførelsen af tilpasningen lader Østrig imidlertid netop behandlingen af familieydelser til fordel for børn afhænge af, i hvilken medlemsstat børnene bor. Østrig tilsidesætter derved ifølge Kommissionen artikel 7 og 67 i forordningen.

Kommissionen gør endvidere gældende, at tilpasningen, som indført i Østrig, stiller berettigede personer, hvis børn bor i medlemsstater med et højere prisniveau, bedre end personer, hvis børn bor i Østrig, hvorimod personer, hvis børn bor i medlemsstater med et lavt prisniveau, behandles mindre gunstigt. I forbindelse med indførelsen af tilpasningen forventede Østrig en besparelse i det nationale budget, hvilket kun kan betyde, at der er flere modtagere af disse ydelser og begunstigelser, hvis børn bor i medlemsstater med et lavere prisniveau end i Østrig. Gennem tilpasningsmekanismen har Østrig således ifølge Kommissionen indført en indirekte forskelsbehandling af vandrende arbejdstagere. Der ses ikke at være noget legitimt mål, som kan begrunde denne forskelsbehandling, og Østrig har derfor med hensyn til familieltillægget og børnefradraget tilsidesat ligebehandlingsprincippet som indeholdt i artikel 4 i forordning nr. 883/2004 og i artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011 og, med hensyn til Familienbonus Plus, ægteskabsfradraget, eneforsørgerfradraget og underholdsfradraget, tilsidesat ligebehandlingsprincippet i artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011.

3. Regeringens interesse og argumenter i sagen

Regeringen ønsker, i lighed med tidligere regeringer og et flertal af Folketingets partier, at EU-retten ikke bør være til hinder for, at medlemsstaterne kan tilpasse børne- og ungeydelsen og børnetilskud til omkostningerne i barnets bopælsland, såkaldt indeksering. Dette er imidlertid ikke blevet anset for muligt under den gældende retstilstand. Den østrigske regering har dog, som den anlagte sag viser, for nyligt vedtaget nationale regler om indeksering af ydelser. Der har fra dansk side været arbejdet for at gøre indeksering muligt i forbindelse med den igangværende revision af forordning 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger.

Regeringen finder, at der i forlængelse af regeringens deltagelse i sagen C-163/20, Finanzamt Hollabrunn Korneuburg Tulln, ligeledes om indeksering, skal interveneres til støtte for Østrig, idet det har allerhøjeste prioritet for regeringen at søge at få

mulighed for at indeksere børneydelser. Intervention i denne verserende direkte sag kan således benyttes som anledning til at fremføre argumenter til støtte for indeksering og for en nyorientering af Domstolens praksis på dette område.

Regeringen finder således, at EU-retten ikke i alle tilfælde bør fortolkes således, at der anlægges den tolkning, der i forhold til den enkelte arbejdstager er mest gunstig, blot fordi denne tolkning er mest fremmede for den fri bevægelighed.

Når en medlemsstat betaler fuld børnefamilieydelse, der vedrører børn bosat i lande med lavere omkostningsniveau, bør der anlægges den fortolkning af gældende praksis, at der sker en ”overkompensation”, fordi forskellige situationer behandles ens. Ligebehandling er imidlertid, når forskellige situationer behandles forskelligt, og ens situationer behandles ens. EU-Domstolen har tidligere konstateret, at den endelige modtager af en børneydelse ikke er forældrene, men barnet selv, fordi ydelsen er tilskud til forældrene til at dække de omkostninger, der er forbundet med barnets behov, og at den ydes uden hensyntagen til forældrenes eventuelle erhvervsmæssige beskæftigelse. Sammenligningsgrundlaget er således de omkostninger, der er forbundet med barnets behov. Dette er forskelligt fra andre ydelser som fx sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge og forældreorlovsydelse, der er beregnet til at kompensere arbejdstager for en indkomstnedgang. Disse ydelser er afhængige af, at der har været beskæftigelse, ligesom de i varierende omfang i medlemsstaterne er afhængige af øremærkede socialsikringsbidrag.

Artikel 67 i forordning 883/04, hvorefter familieydelser skal udbetales ”som om” familiemedlemmerne er bosat i udbetalingslandet, bør derfor alene forstås således, at bopæl i et andet land ikke i sig selv kan give grundlag for forskellig behandling, men det kan forskellige omkostningsniveauer, idet situationen ansues som værende forskellige. Ved indeksering sker der principielt ingen nedsættelse af ydelsen, men alene en vægtning af samme ydelse ud fra købekraften i bopælslandet.

På den baggrund finder regeringen, at der skal interveneres i sagen til støtte for Østrig, og at der i et dansk indlæg i overensstemmelse med det ovenfor anførte skal argumenteres for, at bestemmelserne om fri bevægelighed for arbejdstagere ikke bør være til hinder for indeksering af børneydelser. Regeringen vil umiddelbart fokusere på den del af påstanden (første del), der vedrører familietillægget, hvis funktion svarer til børne- og ungeydelsen i Danmark.